

Turisticky lákavé Rakousko

aneb Alpy, kam až oko dohlédne

Rakousko sice nemá přístup k moři, ale krásná hornatá krajina i přívětiví obyvatelé tento fakt dostatečně vynahrazují. Není proto žádný div, že země patří k oblíbeným turistickým cílům.

Bohatá a spořádaná země Vývoj po 2. světové válce zařadil Rakousko, do té doby jen průměrně vyspělou zemi, mezi nejúspěšnější státy světa. Velká většina Rakušanů si dnes žije blahobytně, chudoba je neznámou věcí, země má výtečné silnice a železnice a všechno perfektně funguje. V Rakousku také panuje pozoruhodný sociální smír. Ptáš se, co to znamená? Nekonají se tu např. skoro žádné stávky a kriminalita je nízká. Většina obyvatel jsou katolíci a v životě se řídí tradičními hodnotami; velký důraz se klade na rodinu a dobré vztahy mezi lidmi.

V Rakousku narazíš na stovky klášterů, mnohé vynikají nádhernou architekturou. To je i případ benediktinského kláštera v Melku západně od Vídně.

TURISTÉ MAJÍ RAKOUSKO RÁDI

Turistický ruch v Rakousku patří mezi nejintenzivnější v Evropě, každoročně sem míří na dovolenou či za zábavou miliony návštěvníků. Hlavní prázdninové oblasti leží v Alpách: v létě se tam můžeš vydat za horskou turistikou nebo k teplým jezerům, v zimě potom hlavně lyžovat. Pozadu ale nezůstávají ani města.

Kromě Vídně tě možná zláká Salzburg nebo Innsbruck.

CO JE DOBRÉ VĚDĚT

RAKOUSKÁ REPUBLIKA

Jazyk: němčina
Náboženství: katolické
Státní zřízení: parlamentní republika, federace
Člen EU: ano, 1995

Rozloha: 84 000 km²
Počet obyvatel: 8,4 milionu
Hustota zalidnění: 100 obyv./km²
Hlavní město: Vídeň (Wien), 1,7 mil. obyv.
Nejvyšší bod: Grossglockner, 3 797 m n. m.

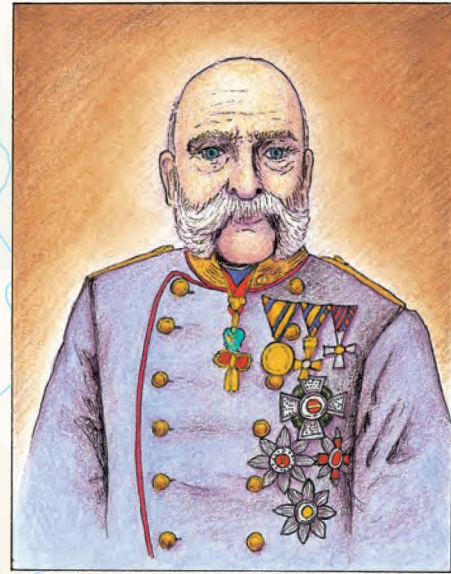

Část Alp, kde se tyčí Grossglockner, se jmenuje Vysoké Taury. Bílá „řeka“ dole v údolí pod ním je ledovec Pasterze.

Horské štíty, hluboká údolí Přibližně dvě třetiny rakouského území vyplňují Alpy, soustava vysokých horských hřebenů oddělených hlubokými údolím. Alpy se táhnou západní a střední částí země, jen na severu a východě najdeš nižší vrchoviny, a na východ od Vídně dokonce i malou nížinu, Vídeňskou pánev. I když Alpy v Rakousku nejsou tak vysoké jako ve Švýcarsku či v Itálii, přesto se v některých oblastech vyskytují ledovce. Největší rakouský ledovec, Pasterze pod nejvyšší rakouskou horou Grossglocknerem, můžeš snadno spatřit z vysokohorské silnice, která k němu vede.

Cykloturistika je v Rakousku populární, téměř podél všech větších řek vedou skvělé cyklostezky. Tu nejméně frekventovanější najdeš u Dunaje.

Císař František Josef I. vládł Rakousku-Uhersku neuvěřitelných 68 let, v období 1848–1916. Jeho osobnost se stala symbolem monarchie.

ZEMĚ HUDBY

Wolfgang Amadeus Mozart, Anton Bruckner, Josef Haydn, Johann Strauss či Ludwig van Beethoven: ti to a další velcí světové hudební žilí a svá největší díla vytvořili právě v Rakousku. Zatímco Mozart je neodmyslitelně spojen se Salzburgem, Straussovy valčíky obohacují hudební život ve Vídni. Velké hudební festivaly se každým rokem konají po celé zemi, ten nejslavnější můžeš v létě navštívit v Salzburgu.

Pohoří Bregenzerwald má „měkké“ tvary, spíš se tu setkáš s horskými loukami než s ostrými štíty.

Lyžařských středisek jsou v Rakousku stovky, někde se dokonce jezdí na ledovcích.

Jezera v Solné komoře (Salzkammergut), např. Traunsee, jsou obklopena malebnými horami.

Fortelné dřevěné domy jsou dodnes typické pro většinu horských vesnic v Tyrolsku.

Originalní stavby rakouského architekta Hundertwassera najdeš mimo jiné v lázních Bad Blumau ve Štýrsku.

Zeleznice přes Semmering byla zprovozněna roku 1854 jako první horská dráha na světě.

Vznešená budova opery krásí centrum Vídně.

Na krásném modrém Dunaji

Ufff, to se udělalo vedro, jen co jsme přejeli ty kopce...

No jo, děšť a zima jsou pryč... Na jih od Alp je prý vždycky teplejší!

VÍTEJ VE VÍDNI!

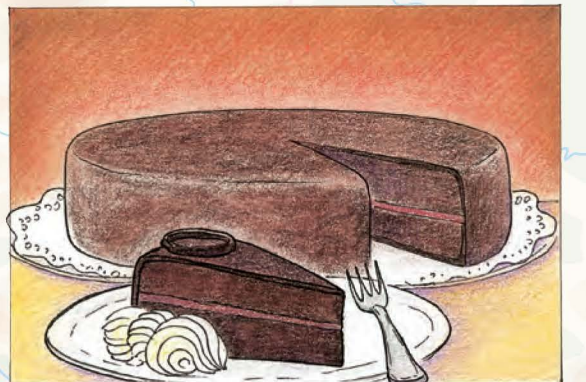
Až do roku 1918 byla Vídeň centrem rozsáhlé říše, Rakouska-Uherska, a na město je to dodnes vidět. Najdeš tu velkolepé budovy, jako je Hofburg (městský hrad), zámek Schönbrunn či gotickou katedrálu svatého Štěpána; v kavárnách, palácích, muzeích i restauracích přežívá duch slávy 19. století. Vídeň přitom zůstává svěžím městem se spoustou zeleně a vysokou kvalitou života - Vídeňákům je zkrátka co závidět.

OTÁZKA PRO ČTENÁŘE

Jaké dva hlavní typy podnebí se vyskytují na rakouském území? (Dělí je právě hlavní hřeben Alp.)

Raději si to ověř na s. 78.

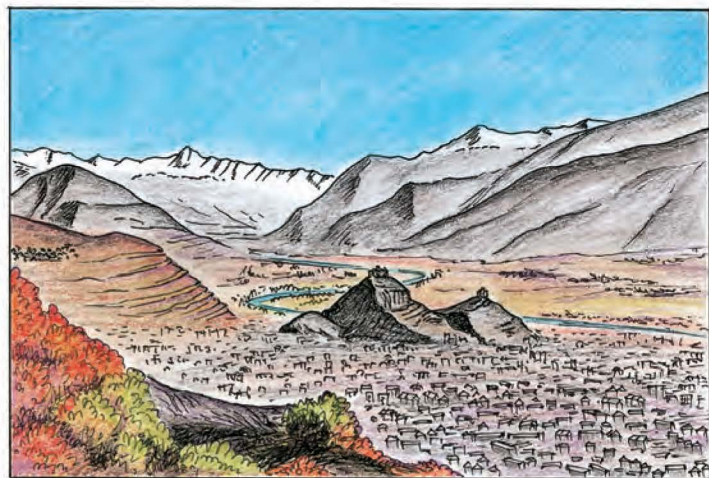
Pravý dort Sacher patří k nejznámějším tradičním pochoutkám ve Vídni. Nezapomeň tam tento čokoládový dort s meruňkovou marmeládou ochutnat.

Bohaté Švýcarsko

aneb na střeše Evropy

Z hornatého území Švýcarska se roztékají řeky do všech světových stran jako ze střechy domu. Země se stala symbolem pořádku a vysoké kvality ve všech oblastech a Švýcaři se řadí mezi nejbohatší obyvatele Evropy.

Horní tok řeky Rhôny u města Sion si razí cestu hlubokým údolím, okolní štíty řeku převyšují i o 3 km!

Majestátní čtyřtisícovky i ledovce Když budeš někdy projíždět Švýcarskem, jistě si uvědomíš, že nejcharakterističtějším prvkem jsou zde vysoké hory. S výjimkou severních oblastí pokrývají Alpy většinu země a vrcholů, které přesahují 4 000 metrů, napočítáš skoro padesát – více než v jakékoli jiné evropské zemi. Nejvyšší švýcarský vrchol, Monte Rosa, měří jen o 176 m méně než Mont Blanc a jde o druhou nejvyšší horu Evropy. Velký Aletschský ledovec, který „stéká“ z hřebene Bernských Alp, má zase největší plochu v Alpách, zaledněná oblast pokrývá asi 80 km².

CO JE DOBRÉ VĚDĚT

ŠVÝCARSKÁ KONFEDERACE

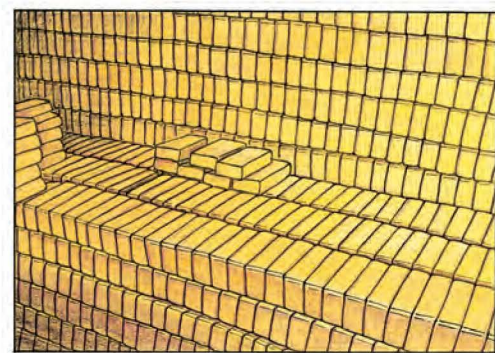
Rozloha:
41 000 km²
Počet obyvatel: 8 mil.
Hustota zalidnění:
195 obyvj./km²

Hlavní město: Bern, 130 000 obyvj.
Nejvyšší bod: Monte Rosa (Dufourspitze), 4 634 m n. m.
Jazyk: němčina, francouzština, italština, rétorománština
Náboženství: protestantské, katolické
Státní zřízení: parlamentní republika, konfederace
Člen EU: ne

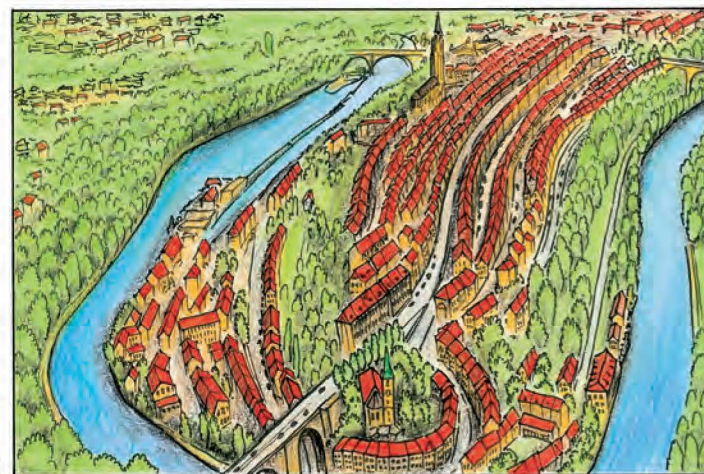
RŮZNÉ JAZYKY I VÍRA

Díky staletí trvající izolaci odlehlých horských území se v malém Švýcarsku setkáš s pozoruhodnou mozaikou jazyků i náboženství. Většina Švýcarů hovoří dnes jako prvním jazykem německy (mnozí však používají obtížně srozumitelný dialekt – Schwizerdütsch), následuje francouzština, italština a rétorománština (rétorománsky mluví ale méně než 1% obyvatel). Ani nábožensky není země jednotná, počty protestantů a katolíků jsou zhruba vyrovnané.

Švýcarské banky, jedny z nejdůležitějších finančních institucí světa, spravují obrovské peněžní prostředky – a také uchovávají množství zlatých cihel.

Kanton je víc než stát Švýcarské území se dělí na 26 oblastí, kterým se říká kantony. Jde převážně o malá území uzavřená horami, v některých žije jen pár desítek tisíc obyvatel. Kantony se však po staletí vyvíjely více méně samostatně a i dnes se o většině záležitostí, jako je školství, zdravotnictví či výstavba (ale částečně i daně), rozhoduje ve Švýcarsku právě v kantonech. O nejdůležitějších věcech často hlasují přímo občané v referendech. Centrální švýcarská vláda má omezené pravomoci – o tom svědčí i to, že v hlavním městě Bernu úřaduje pouze sedm ministrů!

Staré jádro švýcarské metropole Bernu je malebně sevřené mohutným meandrem řeky Aary. Hlavní ulice tvoří osu říčního zákrutu.

Curych (Zürich) je hlavním hospodářským centrem Švýcarska. Středem města protéká řeka Limmat, překlenutá několika mosty.

Když zavítáš do Ženevy, druhého největšího města Švýcarska, a projdeš se po nábřeží, uvidíš mohutný vodotrysk.

Vlaky společnosti Jungfrauabahn stoupají náročným horským terénem až do sedla Jungfraujoch, kde leží nejvyšší evropská železniční stanice (3 454 m n. m.).

Kapesní hodinky značky Patek Philippe – tato značka dodnes patří k nejluxusnějším na světě.

Vody Rýna přepadávají u města Schaffhausenu přes několik stupňů, které jsou dohromady 23 m vysoké.

Přes slavný Kaplíkový most (Kapellbrücke) v Luzernu lidé chodí od 14. století, je to nejstarší dřevěný krytý most v Evropě.

Vrch Pilatus (2 128 m n. m.) se týčí ve středu země; na vrchol tě vyveze strmá ozubnicová železnice.

Klášteří knihovna v Sankt Gallenu uchovává mnoho starých rukopisů (manuskriptů).

KVALITA JE ZÁKLAD

Ve Švýcarsku se nikdy netěžily žádné důležité suroviny, země se proto tradičně orientovala spíše na výrobky vyžadující málo materiálu, o to však více kvalifikované lidské práce. Jistě jsi už slyšel o proslulých švýcarských hodinkách, ale uznání si vydobýly třeba i léky, sýry nebo čokoláda. A jedno mají výrobky Made in Switzerland společné: je

to precizní zpracování a perfektní kvalita. *švýcarský mozek*

Knížecí hrad nad Vaduzem tvoří dominantu Lichtenštejnska, miniaturní země mezi Švýcarskem a Rakouskem.

EVROPA ANO I NE

Švýcarsko zůstalo neutrální v obou světových válkách a tak trochu stranou stojí i teď, v dobách míru. Na rozdíl od všech svých velkých sousedů země není členem Evropské unie – Švýcaři vstup do EU zatím odmítli hlasováním v referendu – a Švýcarsko má stále vlastní měnu, švýcarský frank. S evropskými státy mají ovšem Švýcaři živé hospodářské styky a pro cestu do země nepotřebuješ ani pas, stačí národní průkaz.

OTÁZKA PRO ČTENÁŘE

Víš, které švýcarské město je největší počtem obyvatel? (Napovíme – výjimečně nejde o město hlavní.)

Pokud chceš mít jistotu, podívej se na s. 78.

